

نمونه امتحان نیم‌سال اول		کلیه رشته‌ها		فارسی ۲	
امتحان شماره ۱		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		kheilisabz.com	
ردیف	بخش اول: قلمرو زبانی (۷ نمره)				
۱	با توجه به عبارات و اشعار زیر، معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.				
۲	نژند آن دل که او خواهد نژندش				
۳	امیرمسعود شبگیر، برنشست.				
۴	معادل معنایی واژه «کوشک» در بیت زیر کدام است؟				
۵	«حافظ چوره به کنگره کاخ وصل نیست با خاک آستانه این در به سر بریم»				
۶	کدام معنی از واژه «جنون» در مصراع «فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد» بر نمی آید؟				
۷	(۱) مستی (۲) شوریدگی (۳) شیدایی (۴) شیفتگی				
۸	در کدام گزینه نادرستی املایی دیده می‌شود؟ تصحیح کنید.				
۹	(۱) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم (۲) اگر لطفش قرین حال گردد (۳) خرد را گر نبخشد روشنایی (۴) یکی روبه‌ی دید بی دست و پای				
۱۰	در ابیات زیر دو واژه نادرستی املایی دارند. آنها را تصحیح کنید.				
۱۱	الف) حاجت‌گه جمله جهان اوست ب) هم حرکاتش متناسب به هم پ) می‌داشت پدر به سوی او گوش ت) حساب خود اینجا کن، آسوده‌دل شو				
۱۲	مهراب زمین و آسمان اوست هم خطواتش متقارب به هم کاین غصه شنید گشت خاموش میفکن به روز جزا کار خود را				
۱۳	در هر مورد املای صحیح را از داخل کمانک برگزینید.				
۱۴	الف) به (سورت - صورت) موزون، محتوای مقاله را ارائه داد. ب) درویشی حکایتی چند (خواست - خاست)، از آن شیخ، می‌نوشتیم.				
۱۵	در متن زیر چند نادرستی املایی دیده می‌شود؟ تصحیح کنید.				
۱۶	«در شرایط سخت و طاقت‌فرسای اثرات باید کاری می‌کردیم که زمان بگذرد و سختی‌ها قابل تحمل‌تر شود. در آن روزهای قربت، نیازمند دلگرمی و امید بودیم تا روحمان در زندان بعثی‌ها نبوسد. اگر مقاومت روح می‌شکست، زنده‌گی خیلی سخت‌تر می‌شد.»				
۱۷	در مصراع «رؤم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم»:				
۱۸	الف) متمم را نشان دهید. ب) «نهاد» جمله دوم کدام کلمه است؟				
۱۹	در بیت «دگر روز باز اتفاق افتاد/ که روزی‌رسان قوت روزش بداد»، «صفت مبهم» را مشخص کنید.				
۲۰	در عبارت «بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این دو سه روز، بار داده آید»، فعل مجهول را نشان دهید.				
۲۱	در هر یک از موارد زیر، یک نقش تبعی نشان دهید.				
۲۲	الف) پادشاه سلجوقی روم، علاءالدین کیقباد، از مقامات او آگاهی یافت. ب) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست				
۲۳	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:				
۲۴	«نهان می‌گشت روی روشن روز به زیر دامن شب در سیاهی»				
۲۵	در آن تاریک شب می‌گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی»				
۲۶	الف) کدام واژه‌ها در نقش «مسند» هستند؟ ب) نقش واژه‌های مشخص شده را بنویسید.				
۲۷	در عبارت‌های زیر نوع جمله (ساده یا مرکب) و نوع پیوند (هم‌پایه‌ساز یا وابسته‌ساز) را مشخص کنید.				
۲۸	«ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند، مردود همه جهان گشت.»				
۲۹	قید می‌تواند از نظر «نوع»، اسم، یا باشد.				
بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)					
۳۰	با توجه به بیت «شغالِ نگون بخت را شیر خورد/ بماند آنچه، روباه از آن سیر خورد» «شیر» و «روباه» نماد چه کسانی هستند؟				
۳۱	«جناس ناهمسان (ناقص)» را در ابیات زیر نشان دهید.				
۳۲	الف) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر چه باشی چو روبه به وامانده، سیر؟ ب) ما به فلک بوده‌ایم، یارِ ملک بوده‌ایم				
۳۳	باز همان‌جا رویم، جمله که آن شهر ماست				

✓ پاسخ‌نامه تشریحی

۱۹. الف اغراق (۰/۲۵) (معشوق با نگاهی آسمان را زیر و رو می‌کند. «اغراق» دارد.)
- ب ایهام (۰/۲۵) («عزیز» اول ایهام دارد؛ اگر انقدر (۲) عزیز مهر.)
- پ کنایه (۰/۲۵) («رخ‌گرداندن» کنایه از بی‌توجهی کردن است.)
- ت استعاره (۰/۲۵) («مه» و «مشتی» استعاره از معشوق است.)
۲۰. الف سعدی (۰/۲۵) ب جامی (۰/۲۵)
۲۱. دوبیتی پیوسته؛ از زمان مشروطه (۰/۲۵)
۲۲. دید یکی عرصه به دامن کوه (۰/۲۵)
- عرضه‌ده مخزن پنهان کوه (۰/۲۵)
۲۳. ۱ دی شیخ ... (۰/۲۵)
۲۴. ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر (۰/۲۵)
۲۵. الف تا بالا آمدن آفتاب، مشغول شکار بودند. (۰/۲۵)
- ب به زودی این پسر تو، عشق را در جان عاشقان جهان مانند آتش شعله‌ور می‌کند. (۰/۵)
- پ بدون اجازه و خواست او کاری را انجام نمی‌داد. (۰/۵)
- ت ذهنم وسعت می‌یافت (۰/۲۵) و لبریز از احساس می‌شد. (۰/۲۵) بیشتر در خیالات و رؤیا راه می‌رفتم، تا بر روی دو پا. (۰/۲۵)
- ث با سرعت مانند ماری که به دور خود پیچیده باشد، از جای پرید (۰/۵) و حلقه در خانه خدا را گرفت. (۰/۵)
- ج خدا می‌داند که از عشق به این سرزمین (۰/۵)، چه شاهان و بزرگانی جان خود را فدا کرده‌اند. (۰/۵)
۲۶. موافق بودن با اراده خداوند (۰/۵)
۲۷. دل نیستن به این جهان (۰/۵)
۲۸. الف مفهوم مقابل آن صحیح است. (۰/۲۵)
- ب مفهوم مقابل این بیت صحیح نیست؛ چرا که در این بیت آمده «درد عشق، درمان ندارد.» (۰/۲۵)
۲۹. به جای توجه به ظاهر به باطن توجه کنید. (۰/۵)
۳۰. الف جانبازی در راه وطن (۰/۵)
- ب دل نیستن به دنیا (۰/۵)
۳۱. بدون جلوه و نشان بودن (۰/۵)
۳۲. ۲ (۰/۲۵) همانند بیت سؤال، مفهوم اصلی این است که «در روزگار سختی می‌توان دوستان واقعی را شناخت.» (۰/۲۵) (در گزینۀ (۱) شاعر می‌گوید: «فصل و بزرگ‌مردی و سالاری در زمان سفتی پدید می‌آید».)

۱. نژند: خوار و زبون، اندوهگین (۰/۲۵)
۲. برنشست: سوار شد (۰/۲۵)
۳. «کوشک» معادل «کاخ» است. (کوشک: ساختمانی بلند، وسیع و زیبا که اغلب در میان باغ قرار گرفته است؛ قصر، کاخ) (۰/۲۵)
۴. ۱ مستی (جنون: شوریدگی، شیدایی، شیفتگی) (۰/۲۵)
۵. در گزینۀ (۳)، «عبد» نادرست و شکل صحیح آن «آبد» است. (۰/۲۵)
۶. در بیت «الف» واژه «مهراب» نادرست و شکل صحیح آن «محراب» است و نیز در بیت «پ» واژه «غصه» نادرست و شکل صحیح آن «قصه» است. (هر کدام ۰/۲۵)
۷. الف صورت (۰/۲۵) ب خواست (۰/۲۵)
۸. «اسارت»، «غربت» و «زندگی» در متن با این املا صحیح‌اند. (هر کدام ۰/۲۵)
۹. الف گلشن (یا گلشن رضوان) (۰/۲۵)
- ب من (نهاد هر دو جمله «من» است که حذف شده است؛ [من] به گلشن رضوان روم که [من] مرغ آن پمن هستم.)
۱۰. «دگر» صفت مبهم (وابسته پیشین) است. (۰/۲۵)
۱۱. «داده آید» معادل «داده می‌شود» فعل مجهول است. (۰/۲۵)
۱۲. الف «علاء‌الدین کیقباد» بدل است. (۰/۵)
- ب «راست» (در مصراع اول معطوف است. (۰/۵)
۱۳. الف «نهان» و «پنهان»: مسند (هر کدام ۰/۲۵)
- ب «روز»: مضاف‌الیه (۰/۲۵) // «آن»: صفت اشاره، وابسته پیشین (۰/۲۵)
۱۴. جمله مرکب است (۰/۲۵) زیرا پیوند وابسته‌ساز «چون»، دو جمله را به هم وابسته کرده است. (۰/۲۵)
۱۵. صفت یا قید (هر کدام ۰/۲۵) (این سؤال از کارگاه متن‌پژوهی درس سوم، قلمرو زبانی طرح شده است.)
۱۶. «شیر» نماد انسان‌های تلاشگر که بخشنده‌اند (۰/۲۵) و «روباه» نماد انسان‌های ضعیف که از تلاش دیگران روزی می‌خورند. (۰/۲۵)
۱۷. الف «شیر» و «سیر»: جناس ناهمسان (ناقص) (۰/۲۵)
- ب «فلک» و «ملک»: جناس ناهمسان (ناقص) (۰/۲۵)
۱۸. آرایه مشترک در هر دو مورد «متناقض‌نما» است. (۰/۵) در مورد «الف» ترکیب «آرامش طوفانی» (۰/۲۵) و در مورد «ب» ترکیب‌های «شیخ همیشه شاب» و «پیرترین و جوان‌ترین شاعر» این آرایه را پدید آورده‌اند. (۰/۲۵)

شعبه		فارسی ۲	کلیه رشته‌ها	نمونه امتحان نیم‌سال اول
		kheilisabz.com	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	امتحان شماره ۲
ردیف	نمره	بخش اول: قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	۰/۷۵	با توجه به عبارات و اشعار زیر، معنای واژگان مشخص‌شده را بنویسید.		
۲		زَنخْدان فرو بُرد چندی به جیب		
۳		یک دَوال پوست و گوشت بگسست.		
۴	۰/۲۵	بِکشید سوی خانه، مِه خوب خوش‌لقا را		
		با توجه به بیت زیر، معنای واژه «عنایت» در کدام گزینه نادرست است؟		
		«دیدۀ بخت به افسانۀ او شد در خواب	کو نسیمی ز عنایت که کند بیدارم»	(۱) لطف (۲) احسان (۳) عشق (۴) توجه
۵	۰/۲۵	کدام واژه اهمیت املائی ندارد؟		
		(۱) هجرت (۲) موسم (۳) مطرب (۴) وبال		
۶	۰/۷۵	املائی صحیح را از داخل کمانک برگزینید.		
		الف) آن‌چه دارم از (حتام – حطام) دنیا حلال است و کفایت است.		
		ب) در خواب دوش، پیری در کوی عشق دیدم		
		پ) گر من (نظری – نذری) به سنگ بر، بگمارم		
۷	۰/۵	با توجه به معنی، املائی کدام کلمه نادرست است؟ آن را تصحیح کنید.		
		(۱) توزی: پارچه نازک (۲) آغاجی: پرده‌دار (۳) قزو: جنگ (۴) عمید: بزرگ		
۸	۰/۵	در عبارت زیر نادرستی‌های املائی را بیابید و تصحیح کنید.		
		«پس از درگذشت بهاء‌الدین، جلال‌الدین محمد، به اسرار مریدان، مجالس درس و وعظ را به عهده گرفت ... مولانا عزرشان را پذیرفت و فرزند خود سلطان ولد را روانۀ دمشق کرد.»		
۹	۰/۵	رابطه معنایی واژه‌های هر یک از موارد زیر چیست؟		
		الف) سیر و گرسنه		
۱۰	۰/۵	در بیت زیر نقش «م» را بررسی کنید.		
		«درِ باب که مَبتلای عشقم		
۱۱	۰/۵	در کدام گزینه املائی همزه نادرست است؟ تصحیح کنید.		
		(۱) رأفت (۲) هیئت (۳) مبدأ (۴) متلاؤ		
۱۲	۰/۵	نقش دستوری هر یک از واژه‌های زیر را بنویسید.		
		الف) علامه دهخدا، نوشته‌هایی با موضوع طنز اجتماعی دارد.		
۱۳		با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.		
		«کم‌حافظه‌ترین شاگرد، بیش از بیست روز، اوقات خویش را صرف حاضر کردن دروس کرده بود و حتی من که به هوش و حافظه خویش اطمینان داشتم، مرور قطعات ادبی به زبان فرانسه را فراموش نکرده بودم.»		
	۰/۵	الف) در گروه‌های اسمی مشخص‌شده، هسته و نوع وابسته‌ها را مشخص کنید.		
	۰/۵	ب) در جمله پایانی «نهاد» و «مفعول» را بنویسید.		
۱۴	۰/۵	در جملات زیر قیدها را نشان دهید. (در هر عبارت دو مورد کافی است).		
	۰/۵	الف) و روز دوشنبه امیر مسعود شبگیر برنشست و به کران رود هیرمند رفت.		
	۰/۵	ب) فکر حمله روس، بختک‌وار روی دربار چنبره زده بود. شاه از قدرت روسیه، کم‌وبیش آگاهی داشت.		
بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)				
۱۵	۱	در هر یک از موارد زیر، آرایه نوشته‌شده مقابل آن را بیابید و توضیح دهید.		
		الف) ناگهان آفتاب عشق و شمس حقیقت، در برابرش نمایان شد. (ایهام)		
۱۶	۰/۵	ب) به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرّین		
		آرایه ادبی «تشبیه» را در عبارت زیر نشان دهید.		
		«پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک آدم را گل کرد.»		
۱۷	۰/۲۵	آرایه ادبی «متناقض‌نما» را در سروده «ای حقیقی‌ترین مجاز، ای عشق!» مشخص کنید.		
۱۸	۰/۲۵	در بند زیر، یک آرایه ادبی مشخص کنید.		
		«در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار پدر، رزم پسر!»		

نمونه امتحان نیمسال اول		کلیه رشته‌ها	فارسی ۲
امتحان شماره ۲		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	kheilisabz.com
۱۹	با توجه به سروده زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «در ملک بی‌زوال رضا انقلاب نیست این آن غزل که مولوی روم گفته است الف) شاعر کدام مصراع را تضمین کرده است؟ مجاز و معنی آن را در هر یک از بیت‌های زیر نشان دهید. الف) به آهن سراسر بیوشید تن ب) از آن پس برآمد ز ایران خروش پدیدآورندگان آثار زیر چه کسانی هستند؟ الف) روزها	صائب! یکی است فصل خزان و بهار ما آمد بهار خرم و نامد بهار ما ب) ترکیب «ملک رضا» به معنی سرزمین خشنودی، چه آرایه‌ای را پدید آورده است؟	۰/۵
۲۰	نام پدیدآورنده چند اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟ «مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی - فرهاد و شیرین: نظامی - تحفه‌الاحرار: عطار نیشابوری - عباس میرزا، آغازگری تنها: مجید واعظی - زندان موصل: جواد کامور بخشایش» بیت زیر را کامل کنید.	بدان تا نداند کسش ز انجمن پدید آمد از هر سویی جنگ و جوش	۰/۵
۲۱	واژه‌های به‌هم‌ریخته بیت زیر را مرتب کنید. دیده‌ها/ دیده‌ها/ اوست/ از/ ز/ پنهان/ همه/ و	ماند غرامت‌زده از کار خویش	۰/۵
۲۲	دیده‌ها/ دیده‌ها/ اوست/ از/ ز/ پنهان/ همه/ و	پنهانم/ آن/ آشکار/ آرزوست/ صنعت	۰/۵
بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)			
۲۵	هر یک از موارد زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. الف) نشستن و دریدن گرفت. ب) طالبان علوم شریعت در محضر او حاضر می‌شدند. پ) بوی پیشرفت اروپا به مشامشان نرسیده بود. ت) قوز می‌کردم و از فرط هیجان لگه می‌دویدم. ث) چون شیر به خود سیه‌شکن باش ج) دانست که دل اسیر دارد چ) در آن تاریک شب می‌گشت پنهان	فرزند خصال خویشتن باش دردی نه دواپذیر دارد فروغ خرگه خوارزمشاهی	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵
۲۶	در بیت «در نایسته احسان گشاده است/ به هر کس آنچه می‌بایست داده است» منظور از مصراع دوم چیست؟	در بیت «در نایسته احسان گشاده است/ به هر کس آنچه می‌بایست داده است» منظور از مصراع دوم چیست؟	۰/۵
۲۷	منظور از قسمت مشخص شده در متن زیر چیست؟ «قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد و نگویم مرا سخت در بایست نیست.»	منظور از قسمت مشخص شده در متن زیر چیست؟	۰/۲۵
۲۸	در بیت «برای من مگری و مگو دریغ دریغ/ به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد» شاعر چه چیزی را مایه تأسف می‌داند؟	در بیت «برای من مگری و مگو دریغ دریغ/ به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد» شاعر چه چیزی را مایه تأسف می‌داند؟	۰/۵
۲۹	در بیت زیر شاعر چه درخواستی دارد؟ «به حرص ارشبتی خوردم، مگیر از من که بد کردم در بیت «چون رایت عشق آن جهان گیر/ شد چون مه لیلی آسمان گیر» شاعر کدام صفت مجنون و کدام ویژگی لیلی را بیان کرده است؟ ابیات زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید. «به پیش دشمنان استاد و جنگید شبی را تا شبی با لشکری خرد الف) منظور از «اهریمن» چیست؟ ب) عبارت «ز سرها خود افکند» چه مفهومی دارد؟	بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا رهناند از بند اهریمن، وطن را ز تن‌ها سر، ز سرها خود افکند	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳۰	با توجه به حکایت «قاضی بُست» عبارت زیر از زبان چه کسی و در مورد چه کسی است؟ «اگر وی را یک روز دیده بودمی و احوال و عادات وی بدانسته، واجب کردی که در مدت عمر پیروی او کردمی. پس چه جای آن که سال‌ها دیده‌ام.»	با توجه به حکایت «قاضی بُست» عبارت زیر از زبان چه کسی و در مورد چه کسی است؟	۰/۵
۳۱	مضمون کدام بیت به عبارت زیر نزدیک‌تر است؟ «اگر جنگ چیزهای ارزشمندی را از ما گرفت، در مقابل، دره‌ایی را به روی ما گشود. صدای مهیب توپ و گلوله‌های دشمن، ما را از خواب قرن‌ها بیدار کرد.»	مضمون کدام بیت به عبارت زیر نزدیک‌تر است؟	۰/۲۵
۳۲	۱) به روزگار سلامت سلاح جنگ بساز ۲) خمار نامرادی هوش‌بخش است مفهوم بیت «ز دوری بیش، وصل دلبران جانکاه می‌باشد/ خطر در منزل این‌جا بیشتر از راه می‌باشد» در کدام عبارت دیده می‌شود؟ ۱) از تو خلقتی می‌آفریند. ۲) در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد. ۳) قرب را خطر بسیار است. ۴) این را به خودی خود می‌سازم.	وگر نه سیل چو بگرفت سد نشاید بست شراب کامرانی غفلت‌افزاست	۰/۵
۳۳	جمع نمرات	جمع نمرات	۲۰

۱. زَنخدان: چانه (۰/۷۵)

۲. دوال: چرم و پوست؛ یک دوال: یک لایه، یک پاره (۰/۷۵)

۳. خوشلقا: زیبارو، خوش سیما (۰/۷۵)

۴. ۳ عشق (۰/۷۵)؛ عنایت: توفه، لطف، احسان (در واژه نامه درس هفتم، واژه «عنایت» را ببینید.)

۵. ۴ وبال (۰/۷۵) (این واژه، هیچ صورت املائی دیگری نمی تواند داشته باشد. در این گونه سوال ها به واژه هایی دقت کنید که چند شکل املائی دارند؛ مثلاً ه/ح، ت/ط، س/ص/ث و ...)

۶. الف حطام ب عزم پ نظری (هر کدام ۰/۷۵)

۷. ۳ (۰/۷۵) «قزو» نادرست و شکل صحیح آن «غزو» است. (۰/۷۵)

۸. دو واژه «اسرار» و «عزر» نادرست (۰/۷۵) و شکل صحیح آن ها «إصرار» و «عذر» است. (۰/۷۵)

۹. الف تضاد (۰/۷۵) ب تضمتن (۰/۷۵)

۱۰. ۱-م در مصراع اول مخفف «هستم» و فعل اسنادی است (۰/۷۵)، اما در مصراع دوم ضمیر و در نقش «مفعول» است (مرا آزاد کن). (۰/۷۵)

۱۱. ۴ «متلاؤ» نادرست است (۰/۷۵) و شکل صحیح آن «متلائی» است. (۰/۷۵)

۱۲. الف «علامه» شاخص است. (۰/۷۵)

ب «عمو» نهاد است. (۰/۷۵)

۱۳. الف «کم حافظه ترین»: صفت عالی وابسته پیشین؛ «شاگرد»: هسته (۰/۷۵) «بیست»: صفت شمارشی وابسته پیشین؛ «روز»: هسته (۰/۷۵)

ب «من»: نهاد (۰/۷۵) «مرور»: مفعول (۰/۷۵)

۱۴. الف «روز دوشنبه» و «شبیگیر» (هر کدام ۰/۷۵)

ب «بختکوار»، «روی دربار» و «کم و بیش» (هر کدام ۰/۷۵)

۱۵. الف «شمس» ایهام دارد: (۱) خورشید (۲) شمس الدین تبریزی. (۰/۵)

ب «ترانه های شیرین» یا «بهانه های رزین»: حس آمیزی (۰/۵)

۱۶. «ابر کرم» و «باران محبت»: تشبیه (هر کدام ۰/۷۵) «کرم و مہبت»: مشبیه؛ «ابر و باران»: مشبیه به

۱۷. «حقیقی ترین مجاز»: متناقض نما است. (۰/۷۵) آنچه که «حقیقی» است نمی تواند «مجازی» باشد. (۰/۷۵)

۱۸. «رزم و بزم» یا «پدر و پسر»: جناس ناهمسان / «رزم و بزم»: تضاد (۰/۷۵) (یک مورد کافی است.)

۱۹. الف مصراع چهارم (۰/۷۵) «آمد بهار فرم و نامد بهار ما» از مولوی تضمین شده است. دقت کنید که «صائب» خود در بیت دوم گفته این آن غزل مولوی است که گفته: «آمد بهار فرم و نامد بهار ما»

ب اضافه تشبیهی یا همان تشبیه (۰/۷۵) (رُشا به مُلک تشبیه شده است.)

۲۰. الف آهن: مجاز از لباس آهنین یا زره (۰/۷۵) ب ایران: مجاز از لشکر ایران (۰/۷۵)

۲۱. الف دکتر محمّد اسلامی ندوشن (۰/۷۵)

ب عطّار نیشابوری (۰/۷۵)

۲۲. فرهاد و شیرین: وحشی بافقی (۰/۷۵) / تحفه الاحرار: جامی (۰/۷۵)

۲۳. کرد فراموش ره و رفتار خویش (۰/۵)

۲۴. پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست (۰/۷۵)

آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست (۰/۷۵)

۲۵. الف شروع به فرو رفتن و در هم شکستن کرد. (۰/۷۵)

ب جویندگان دانش های شریعت و مذهب، نزد او می آمدند. (۰/۵)

پ با پیشرفت اروپا آشنایی نداشتند. (۰/۵)

ت خم می شدم (۰/۷۵) و از شدت هیجان جست و خیز کنار می رفتم. (۰/۵)

ث مانند شیر خودت با شجاعت به صف دشمنان بزن (۰/۷۵) و به جای تکیه بر پدر به ویژگی ها و خصلت های خودت (۰/۷۵) تکیه کن. (۰/۷۵)

ج آپدر مجنون فهمید که او گرفتار عشق است (۰/۵) و دردی دارد که درمان ناپذیر است. (۰/۵)

چ در آن شب تاریک، روشنی حکومت خوارزمشاهیان از بین می رفت. (۱)

۲۶. خداوند به هر کسی هر چه نیاز داشته و لازم بوده، داده است. (۰/۵)

۲۷. ضروری و لازم نیست. (۰/۷۵)

۲۸. در دام شیطان افتادن (۰/۵)

۲۹. خطاهایش بخشیده شوند و مواخذه نشود. (۰/۵)

۳۰. «عشق مجنون» (۰/۷۵) و «زیبایی لیلی» (۰/۷۵)

۳۱. الف مغولان یا دشمنان (۰/۷۵)

ب کشتن سربازان دشمن (۰/۷۵)

۳۲. این جملات را پسر قاضی بُست (۰/۷۵) در مورد پدرش (بوالحسن بولانی) گفته است. (۰/۷۵)

۳۳. ۲ (۰/۷۵)؛ مفهوم عبارت سوال این است که «آسیب های فلک می تواند ما را از قوای غفلت بیدار کند». در مصراع اول گزینه (۲) نیز شاعر می گوید «نامرادی های زندگی باعث بیداری و هشیاری انسان می شود». در گزینه (۱) شاعر می گوید «علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد».

۳۴. ۳ (۰/۵) بیت سوال می گوید «دو حال و قرب، پیش از دوری با نگاه و فطرتاک است». در گزینه (۳) نیز همین مفهوم دیده می شود.

نمونه امتحان نیمسال دوم		کلیه رشته‌ها	فارسی ۲
امتحان شماره ۳		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	kheylisabz.com
ردیف	بخش اول: قلمرو زبانی (۷ نمره)	نمره	
۱	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. اگر لطفش قرین حال گردد	۰/۲۵	همه ادب‌ارها، اقبال گردد
۲	چون راییت عشق آن جهان‌گیر	۰/۲۵	شد چون قله لیلی آسمان‌گیر
۳	در میان واژه‌های زیر، معنای چند واژه در برابر آن نادرست است؟ معنای صحیح را بنویسید. «ابلاغ: رساندن نامه یا پیام به کسی - مهیب: باوقار - هلهله: خروش - قلا: کمین - تلمذ: یاد دادن - مجادله: جدال و ستیز - غو: غریو»	۰/۵	
۴	املاي صحیح را از داخل کمانک برگزینید. (الف) از دوست به جز یک نظم چون (قرضی - غرضی) نیست (ب) فخری که از وسيلت دون‌همتی رسد	۰/۵	زان دوست به جز یک نظم هیچ مه‌رسید گر نام و ننگ داری، از آن فخر، (آر - عار) دار
۵	در متن زیر کدام واژه املاي نادرستی دارد؟ «نگاه منتظر و یاری‌جویش را به جنوب، جایی که سپاه عباس‌میرزا حرکت آغاز کرده بود، دوخته بود. موج‌های سنگین و افسارگسیخته ارس، صدوار در برابر سپاه ایستاده بود و چشم‌ناظران را خیره می‌کرد.»	۰/۲۵	
۶	در کدام بیت‌ها واژه یا واژه‌هایی املاي غلط دارند؟ تصحیح کنید. (الف) طاعنان خسته‌دلش می‌دارند (ب) احوال گنج قارون کایام داد بر باد (پ) مرکز حشمت و صیادت باد (ت) مؤذۀ قتل مرا داد به تعجیل گذشت	۰/۵	(۱) ارس (۲) صدوار (۳) منتظر (۴) ناظران
۷	در کدام گزینه نادرستی املاي دیده می‌شود؟ تصحیح کنید. (۱) آنگاه آگاه شدند که غرقه خاست شد. بانگ و هزاهز و غریو خاست. (۲) سوری و شادی‌ای به آن بسیاری، تیره شد. (۳) چیزی که در او کراهیتی نبود می‌فرستاد فرود سرای، به دست من. (۴) من نیز فرزند این پدرم و آنچه دارم از اندک‌مایه خطام دنیا حلال است و کفایت است.	۰/۲۵	
۸	در میان کلمات زیر چند نادرستی املاي دیده می‌شود؟ توضیح دهید. «رعایت عاشقی - مدار خطر - هلا منکر جان ما - فرت عشق - مرحم زخم - بیعت و پیمان»	۰/۵	
۹	بن ماضی و بن مضارع «رستن» را بنویسید.	۰/۵	
۱۰	در جمله زیر نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. مهندس رضایی، برادر مدیر عامل، دیروز در جلسه حضور نداشت.	۰/۵	
۱۱	در موارد زیر، نوع صفت‌های بیانی را بنویسید. (الف) خندان (ب) نوشیدنی	۰/۵	
۱۲	در عبارت زیر، گروه‌های اسمی، هسته و نوع وابسته‌ها را مشخص کنید. «مرا قضای آسمانی به این ورطه کشید.»	۰/۵	
۱۳	نقش دستوری واژه «امروز» در هر بیت چیست؟ (الف) امروز که در دست توام مرحمتی کن (ب) بیا دلدار من دل‌داری‌ای کن	۰/۵	
۱۴	کاربرد «م» را در هر یک از موارد مشخص شده بررسی کنید. (الف) سخت دشوار است منظور خلائق زیستن (ب) پرورده عشق شد سرشتم	۰/۲۵	
۱۵	با توجه به بیت زیر، درستی یا نادرستی هر عبارت را تعیین کنید. «سروبالایی به صحرا می‌رود» (الف) نهاد در مصراع اول دیده می‌شود. (ب) «زیبا» صفت است. (پ) مفعول فعل «بین» حذف شده است.	۰/۲۵	

☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست

	فارسی ۲	کلیه رشته‌ها	نمونه امتحان نیم‌سال دوم
	kheilisabz.com	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	امتحان شماره ۳
بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۰/۵	۱۶	در هر یک از موارد زیر چه آرایه ادبی بارزی دیده می‌شود؟ توضیح دهید. (الف) سپاه روس مثل مور و ملخ در شهر پراکنده شدند. (ب) بزرگان طوایف برای کسب تاج شاهی به جان هم افتاده‌اند.	
۰/۲۵	۱۷	در کدام بیت «حسن تعلیل» دیده می‌شود؟ توضیح دهید. (۱) ای کعبه به داغ ماتمت نیلی‌پوش (۲) گاه سفر آمد برادر ره دراز است (۳) یعنی حکیم آهنگ جان سامری کرد (۴) آن‌جا که هر سو صد شهید خفته دارد	
۰/۷۵	۱۸	آرایه ادبی مقابل هر بیت را در آن نشان دهید. (الف) پیامد به دشت و نفس کرد راست (ب) دویدند از کین دل سوی هم (پ) فلک باخت از سهم آن جنگ، رنگ	
۱	۱۹	آرایه ادبی مناسب با هر سروده را در برابر آن بنویسید. (برای هر بیت، فقط یک آرایه بنویسید و در ضمن یک آرایه اضافه است). (الف) هزار سرو خرامان به راستی نرسد (ب) اشارت کن ز ابرو تا کشم سر زیر پای تو (پ) به یاد یار و دیار آن چنان بگریم زار (ت) دمی ز وصل تو گفتم مگر به کام رسم به قامت تو اگر سر بر آسمان ساینده (۱) جناس همسان کز آن چوگان توان بردن چنین گویی که من دارم (۲) استعاره که از جهان ره و رسم سفر براندازم (۳) ایهام دمم به کام فرورفت و برنیامد کام (۴) اغراق (۵) حسن تعلیل	
۰/۲۵	۲۰	در عبارت روبه‌رو، کدام واژه‌ها آرایه تضاد را پدید آورده‌اند؟ «در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ، موافقت اولی‌تر.»	
۰/۲۵	۲۱	در عبارت «آذربادا! در وسط بایست! صدای رئیس گروه، خشک و جدی بود.» کدام ترکیب «حس آمیزی» را پدید آورده است؟	
۰/۷۵	۲۲	از میان شاعران و نویسندگان زیر، نام پدیدآورنده هر اثر را مقابل آن بنویسید. «یوهان ولفگانگ گوته، محمد عوفی، جامی، باذل مشهدی، لطفعلی صورتگر، عطار، جبران خلیل جبران» (الف) پیامبر و دیوانه (ب) حمله حیدری (پ) تحفة الأحرار	
۰/۲۵	۲۳	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. کتاب «تاریخ بیهق» نوشته ابوالفضل بیهقی است.	
۰/۵	۲۴	بیت سوم شعرخوانی «وطن» را بنویسید.	
۰/۲۵	۲۵	کدام گزینه، ابیات زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (الف) بر قدم او قدمی می‌کشید (ب) رخت خود از باغ به راگی کشید (پ) خواستم از رنجش دوری بگویم یادم آمد (ت) عشق با آزار، خویشاوندی دیرینه دارد	
۰/۲۵		(۲) وز قلم او رقمی می‌کشید (۲) آنکه در دستش کلید شهر پراپینه دارد	
بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)			
۰/۲۵	۲۶	هر یک از موارد زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. (الف) خاک تن در نمی‌دهد. (ب) این صلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست. (پ) عادت اهل مکرمت این است و عقیدت ارباب مودت بدین خصلت پسندیده و سیرت ستوده در موالات تو صافی‌تر گردد. (ت) ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر (ث) بدان محضر ازدها ناگزیر (ج) هر نفسی را دو نعمت است / دم فرودادن و برآمدنش / آن یکی ممد حیات است / این یکی مفرح ذات. پیام مشترک عبارت‌های زیر را بنویسید.	
۰/۷۵	۲۷	(الف) «اذهبا إلی فرعون إِنَّهُ طَغَى، فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا» (ب) مولانا اهل صلح و سازش بود؛ طوری که طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد و به نرمی و حسن خلق، آنان را به راه راست می‌آورد.	

نمونه امتحان نیم‌سال دوم	کلیه رشته‌ها	فارسی ۲
امتحان شماره ۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	kheylisabz.com
۲۸	در کدام عبارت به ویژگی «سهل‌ممتنع» بودن سبک سعدی اشاره شده است؟ توضیح دهید. (۱) سعدی که انعطاف جادوگرانه‌ای دارد، آن‌قدر خود را خم کرد که به حدّ فهم ناچیز کودکانه من برسد. (۲) این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد.	۰/۵
۲۹	ارتباط مفهومی ابیات زیر را توضیح دهید. الف) عشق‌بازی، کار بیکاران بُود ب) گو یا رب از این گزاف‌کاری	۰/۵
۳۰	با توجه به عبارت زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «سر ایشان کبوتری بود که او را مُطَوِّقه گفتندی و در طاعت و مطاوعت او روزگار گذاشتندی.» الف) «سر» در چه معنایی به کار رفته است؟ ب) «روزگار گذاشتندی» به چه معناست؟	۰/۵
۳۱	عبارت زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید. «مدرس، مدّت‌ها بود با این ضربه‌ها آشنایی داشت و با درد این ضربه‌ها و به همین دلیل، همیشه پاسخ را در آستینش داشت.» الف) منظور از «ضربه» چیست؟ ب) «در آستین داشتن چیزی» چه مفهومی دارد؟	۰/۵
۳۲	کدام سروده با متن زیر هم‌نواست؟ «در کویر، بیرون از دیوار خانه، پشت حصار ده، دیگر هیچ نیست. صحرای بی‌کرانه عدم است. راه، تنها به سوی آسمان است. آسمان، کشور سبز آرزوها، چشمه مواج و زلال نوازش‌ها، امیدها و ...» (۱) بگذار که سرخوش و سرمست به دوردست‌ها روم / و بر فراز سرم هیچ جز اختران نبینم. (۲) او اختران را در آسمان نهاده / تا به بر و بحر نشانمان باشند.	۰/۲۵
۳۳	با توجه به ابیات زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید. چو شیر خدا راند بر خصم، تیغ پرید از رخ کفر در هند رنگ الف) منظور از «خصم» چه کسی است؟ ب) «تپیدند» به چه معناست؟ پ) پیام این ابیات چیست؟	۰/۷۵
۳۴	در مورد ارتباط مفهومی موارد زیر توضیح دهید. الف) مروّت نبینم رهایی ز بند ب) «مُطَوِّقه» گفت: «ای دوست، ابتدا از بریدن بندِ اصحابِ اُولی‌تر.»	۰/۵
۲۰	جمع نمرات	

۱۹. الف ایهام (۰/۷۵) «به راسخی» دو معنی دارد؛ (۱) حقیقتاً (۲) در بلندی و راست قامتی.

ب استعاره (۰/۷۵) (هوگو: استعاره از ابرو/ گوی: استعاره از سر؛ شاعر می گوید: با ابرو اشاره کن تا سر را فدایت کنم، زیرا با داشتن چنین ابرویی (هوگانی) می توان این سر گوی) را برد.

پ اغراق (۰/۷۵) (شاعر با بیانی اغراق آمیز از گریستن خود سخن می گوید؛ او می فواید آن قدر گریه کند که راه و رسم مسافرت را در جوانی از بین ببرد).

ت جناس همسان (۰/۷۵) («دم» در مصرع اول به معنی لفظه و در مصرع دوم به معنی نفس است. هم چنین «ام» اول و سوم به معنی آرزو و «ام» دوم به معنی دهان آمده است).

توضیح در بیت «الف» هم اغراق و استعاره وجود دارد؛ ولی به خاطر «ایهام» از آن ها در این بیت، صرف نظر کردیم.

۲۰. بلا و فراغ (۰/۷۵)

۲۱. صدای خشک (۰/۷۵) (شنوایی + لامسه)

۲۲. الف جبران خلیل جبران (۰/۷۵) ب باذل مشهدی (۰/۷۵)

پ جامی (۰/۷۵)

۲۳. نادرست (۰/۷۵) («تاریخ بیوقی» نوشته ابوالفضل بیوقی است و «تاریخ بیوقی» را شفعی به نام علی بن زید بیوقی نوشته است).

۲۴. دفاع از وطن، کیش فرزاندگی ست (۰/۷۵)

گذشتن ز جان، رسم مردانگی ست (۰/۷۵)

۲۵. الف ۲ (وز قلم او رقمی می کشید) (۰/۷۵)

ب ۱ (عشق با آزار، خویشاوندی دیرینه دارد) (۰/۷۵)

۲۶. الف خاک نمی پذیرد. (۰/۷۵)

ب این هدیه مایه افتخار من است. (۰/۷۵) پذیرفتم و برگرداندم، (۰/۷۵) زیرا نیازی به آن ندارم. (۰/۷۵)

پ عادت بزرگان همین است (۰/۷۵) و با این خصلت پسندیده و سرشت نیکو، (۰/۷۵) اعتقاد دوستان در دوستی با تو، (۰/۷۵) خالص تر می شود. (۰/۷۵)

ت ای معشوق، لحظه ای چهره زیبای خود را نشان بده (۰/۷۵) که آرزوی دیدن چهره درخشان تو را دارم. (۰/۷۵)

ث به ناچار جوان و پیر (۰/۷۵) آن استشهدانمه ضحاک اژدها صفت را تأیید کردند. (۰/۷۵)

ج در هر نفسی دو نعمت وجود دارد: (۰/۷۵) فروبردن و بیرون دادنش؛ (۰/۷۵) آن یکی موجب ادامه زندگی است (۰/۷۵) و این یکی شادی بخش وجود است. (۰/۷۵)

۲۷. پیام مشترک هر دو عبارت این است که با کافران و حتی دشمنان نیز باید به نرمی و مهربانی رفتار کرد. (۰/۵)

۲۸. در عبارت «۲» به ویژگی «سهل ممتنع» بودن سبک سعدی اشاره شده است. «سهل ممتنع» ویژگی سخنی است که ساده به نظر می رسد، اما هرگز نمی توان مانند آن را پدید آورد. (۰/۵)

۲۹. در هر دو بیت به این موضوع اشاره شده که «عشق، کار بیکاران است و باید از دست آن خلاص شد.» (۰/۵)

۳۰. الف رئیس (۰/۷۵) ب روزگار را سپری می کردند. (۰/۷۵)

۳۱. الف انتقاد (۰/۷۵) ب آماده داشتن (۰/۷۵)

۳۲. بگذار که سرخوش و سرمست به دور دست ها زوم/ و بر فراز سرم هیچ جز اختران نبینم. (۰/۷۵)

۳۳. الف عمرو (۰/۷۵)

ب بی قراری و اضطراب نمودن، لرزیدن از ترس (۰/۷۵)

پ با پیروزی علی علیه السلام بر عمرو، شیطان افسوس خورد؛ اسلام قدرتمندتر و کفر ضعیف تر گردید. (۰/۷۵)

۳۴. هر دو مورد به «ترجیح دادن راحتی دوستان بر خود» اشاره دارد. (۰/۵)

۱. اِدبار: بدبختی، سیه روزی؛ متضاد اقبال (۰/۷۵)

۲. رایت: بیرق، پرچم، دژفش (۰/۷۵)

۳. مهیب: سهمگین، ترس آور (۰/۷۵) (موقر: باوقار، متین) / تلذذ: شاگردی کردن، آموختن (۰/۷۵)

۴. الف غرضی (۰/۷۵) (غرض: بدهی / غرض: فواسته؛ شاعر می گوید: فواسته ای می یکی نظر دیدن یار ندارم).

ب عار (۰/۷۵) (عار: عیب، ننگ، رسوائی)

۵. ۲ «سدوار» با این املا صحیح است. (۰/۷۵)

۶. الف «خار» صحیح است. (۰/۷۵) (خوار: پست / خار: تیغ؛ با دقت به واژه «دیده» می توان پی برد که «خار» مد نظر است).

پ «سیادت» صحیح است. (۰/۷۵)

نکته: واژه های این سؤال از درس پانزدهم انتقاد شده، طاعن، سیادت، اهمال و ... شما باید با توجه به معنی، املا صحیح را در عبارت های خارج از کتاب درسی تشخیص دهید.

۷. در ۱ «غرقه خاست شد» نادرست و شکل صحیح آن «غرقه خواست شد» است. (۰/۷۵)

۸. دو غلط املائی در کلمات دیده می شود: «فرط» (۰/۷۵) و «مرهم» (۰/۷۵) به این شکل صحیح اند.

۹. بن ماضی: زست (۰/۷۵)؛ بن مضارع: زه (۰/۷۵)

۱۰. مهندس: شاخص (۰/۷۵) / برادر مدیر عامل: بدل (۰/۷۵)

۱۱. الف صفت فاعلی (۰/۷۵) ب صفت لیاقت (۰/۷۵)

۱۲. «قضا»: هسته؛ «آسمانی»: وابسته پسین، صفت بیانی (۰/۷۵) / «این»: وابسته پیشین، صفت اشاره؛ «ورطه»: هسته (۰/۷۵)

۱۳. الف قید (۰/۷۵) («امروز» را می توانیم از جمله حذف کنیم؛ من در دست تو هستم).

ب نهاد (۰/۷۵) («امروز» نهاد جمله است؛ «امروز روز لطف و ایثار است»)

نکته: کارگاه متن پژوهی درس سوم را ببینید. در آن جا واژه «امروز» در نقش های مختلف آمده است.

۱۴. الف «م» شناسه فعل «هستم» است؛ خوبم = خوب هستم. (۰/۷۵)

ب «م» در «سروشتم» و «سروشتم» ضمیر و در نقش مضاف الیه است؛ سروشتم و سروشتم = سروشتم من و سروشتم من. (۰/۵)

۱۵. الف درست (۰/۷۵) (سروبالایی به صبرا می رود).

ب نادرست (۰/۷۵) («زیبا» قید است و حالت رفتن را توضیح می دهد. مقایسه کنید با ترکیب «صورت زیبا» که در این ترکیب در نقش «صفت» آمده است).

پ نادرست (۰/۷۵) (بین = بین [چه چیزی را؟] رفتش را؛ پس «رفتش» مفعول فعل «بین» است).

۱۶. الف تشبیه («روس ها»: مشبه؛ «مثل»: ادات تشبیه؛ «مور و ملخ»: مشبه به؛ «پراکنده شدند»: وجه شبه) (۰/۷۵)

ب «به جان هم افتادن»: کنایه از با هم درگیر شدن (۰/۷۵)

۱۷. در بیت «۱»، حسن تعلیل دیده می شود. شاعر می گوید: «علت نیلی پوش شدن کعبه و جوش و خروش فرات، تو هستی.» (۰/۷۵)

۱۸. الف «دشت»: مجاز از میدان نبرد (۰/۷۵)

ب «سوی» و «روی»: جناس ناهمسان (۰/۷۵)

پ «رنگ باختن فلک»: تشخیص (۰/۷۵)

نمونه امتحان نیمسال دوم	کلیه رشته‌ها	فارسی ۲	kheilisabz.com
امتحان شماره ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
ردیف	بخش اول: قلمرو زبانی (۷ نمره)	نمره	
۱	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. اگر لطفش قرین حال گردد همه ادب‌ارها، اقبال گردد	۰/۲۵	
۲	از شغف و شور زندگی لرزش خفیفی بر اندام خود احساس کرد.	۰/۲۵	
۳	معادل معنایی واژه‌های مشخص شده را از ستون مقابل انتخاب کنید. الف) به دیدن تو چنان خیره‌ام که نشانم ب) ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست	۰/۵	تفاوت است اگر راه و چاه را حتی (۱) مقدس در حضرت کریم تمنا چه حاجت است؟ (۲) بارگاه (۳) مات و مبهوت (۴) دیوانه
۴	در هر بیت، ابتدا املاي نادرست را بیابید و سپس در مقابل بیت صورت صحیح را بنویسید. الف) زایع مکن این دم ار دلت شیدا نیست ب) هلال است رفتن به صحرا ولیک پ) تیغ‌ها را کند می‌سازد سپر انداختن	۰/۷۵	کاین باقی عمر را بها پیدا نیست: نه انصاف باشد که بی ما روند: مهر خاموشی ز آفت‌ها حصار ما بس است:
۵	در مجموع، در جمله‌های زیر چند نادرستی املائی دیده می‌شود؟ تصحیح کنید. «هلول این صبح روشن را بزرگ می‌داریم - پرواز شدند و پر گشودند به عرش - علم در همه بایی لایق است و عالم در آن باب بر همه فایق - روزی یاران الحاح کردند و مرا به تفرج بردند - بدر در میدان او هلالی بودی و رستم به دستان او ضالی»	۰/۵	
۶	با توجه به معنی، کدام کلمه املاي نادرستی دارد؟ تصحیح کنید. (۱) فضل: برتری (۲) عازم: رهسپار (۳) وعظ: پند دادن (۴) ازم: اراده	۰/۲۵	
۷	در گروه‌های زیر، چند ترکیب نادرستی املائی دارد؟ تصحیح کنید. «فروغ و روشنایی، محملی و ولنگاری، مضحک و خنده‌دار، مغتنم شمردن، درشت و یغوز، مصحور و فریفته، سطر اول کتاب، حیاط محقر، خلوص و طهارت، خان‌های قداره‌کش، تلمذ، موهبت الهی، غول بی شاخ و دم، مشروطیت و مشروعیت»	۰/۵	
۸	در عبارت زیر نقش واژه‌های مشخص شده را بنویسید. «و می‌شنویم که قاضی بُست بوالحسن بولانی و پسرش بوبکر سخت تنگ‌دست‌اند. یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر، تا خویشان را ضیعتکی حلال خرنند.»	۰/۵	
۹	در هر یک از موارد زیر نقش تبعی را بیابید و نوع آن را بنویسید. الف) پدر جلال‌الدین، محمدین حسین خطیبی، از دانشمندان روزگار خود بود. ب) خوشبختانه دامنه کلام و معنی به قدر کافی وسعت داشت. پ) لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه به گوش	۰/۷۵	
۱۰	واژه «چگونه» را در دو جمله یکی در نقش قید و دیگری در نقش مسند به کار ببرید.	۰/۵	
۱۱	ساختار و نوع هر یک از صفت‌های بیانی زیر را مشخص کنید. الف) شکسته ب) ستودنی	۰/۵	
۱۲	در بیت زیر دو وابسته پیشین نشان دهید و نوع هر یک را بنویسید. «کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟»	۰/۵	
۱۳	در بیت «این است سخن که گفته آمد / گر نیست درست برخوانید»: الف) جمله پایه در مصراع اول کدام است؟ ب) فعل مجهول را نشان دهید.	۰/۷۵	
۱۴	با توجه به سرنوشت واژه‌ها در گذر زمان کدام واژه دارای سرنوشتی مشابه واژه «فتراک» است؟ (۱) برگستوان (۲) سپر (۳) شوخ (۴) دزد	۰/۲۵	
۱۵	در کدام گزینه «تفاوت در شناسه فعل به قرینه فعل قبلی» وجود دارد؟ (۱) ایشان بدویدند آن گرگ را بگرفتند و پیش پدر آورد. (۲) اکنون نه ما را بر تو کراهیتی متوجه است و نه تو را از ما آزاری باقی.	۰/۲۵	

نمونه امتحان نیمسال دوم		کلیه رشته‌ها	فارسی ۲
امتحان شماره ۴		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	kheilisabz.com
بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۱۶	در هر یک از عبارت‌های زیر چه آرایه ادبی بارزی دیده می‌شود؟ الف) دربار از درون در تب و تاب بود. ب) گنجه با واپسین رمق‌هایش، نفس می‌کشید.	۰/۵	
۱۷	در بیت زیر، کدام واژه یا ترکیب، نماد پیروزی است؟ «تو یک ساعت، چو افریدون به میدان باش، تا زان پس	۰/۲۵	
۱۸	آرایه ادبی «متناقض‌نما» را در بیت زیر بیابید و توضیح دهید. «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق در باره آرایه حسن تعلیل در بیت زیر توضیح دهید.	۰/۵	
۱۹	«بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد کلمات مشخص شده در بیت زیر چه آرایه‌ای دارند؟	۰/۵	
۲۰	«جانان من اندوه لبنان گشت ما را هر دو آرایه و در بیت زیر دیده می‌شود.	۰/۲۵	
۲۱	«نشست و لؤلؤ از نرگس همی‌ریخت (۱) تضاد - تشبیه (۲) استعاره - کنایه (۳) تشبیه - کنایه (۴) حسن تعلیل - تضاد	۰/۲۵	
۲۲	معنی «حقیقی» و «مجازی» واژه «سر» را در بیت زیر بررسی کنید. «مگر که سر بدهم ورنه من ز سر نهم در بیت زیر «مشبّه‌به» کدام است؟	۰/۵	
۲۳	«ز بحر عشق اگرت دست می‌دهد خواجه از شاعرانی که سروده‌هایی در قالب «چهارپاره» دارند، دو تن را نام ببرید.	۰/۲۵	
۲۴	پدیدآورندگان آثار زیر را نام ببرید. الف) روضه خلد: ب) سه دیدار:	۰/۵	
۲۵	بیت زیر را بخوانید و سپس بیت بعدی را کامل کنید. منم پرور ایـران و نام‌آورم ز نیروی شیران بُود گوهرم	۰/۵	
۲۶	هر یک از مصراع‌های زیر را مرتب کنید. الف) دارد - خاک - بویی - این - از - گنجینه - آن - ویرانه‌ها ب) لب - قند - آرزوست - که - بگشای - فراوانم	۰/۵	
بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)			
۲۸	هر یک از موارد زیر را به نثر روان بازگردانی کنید. الف) عشق، حالی دواسبه می‌آمد. ب) استخلاص یاران را مهم‌تر از تخلص خود شناسند. پ) بونصر گفت: «لله درگما؛ بزرگا که شما دو تنید.» ت) اگر زنجیرهایی که بر روی افکار شماست بشکنند، زنجیرهای جسم شما نیز از هم می‌گسلد. ث) دردی است غیر مردن کان را دوا نباشد ج) وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم چ) روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد/ زیرا هر دم به تلاش است که فرا رود.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵	
۲۹	کدام گزینه با بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟ «رزق هر چند بی‌گمان برسد (۱) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست (۲) برو شیر درنده باش ای دغل (۳) خدا را بر آن بنده بخشایش است (۴) کسی نیک بیند به هر دو سرای	۰/۲۵	

نمونه امتحان نیم‌سال دوم	کلیه رشته‌ها	فارسی ۲
امتحان شماره ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	kheilisabz.com
۳۰	با توجه به عبارت «امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. (الف) «از آن جهان آمده» به چه معنایی است؟ (ب) معنی «جامه بگردانید» را بنویسید.	۰/۵
۳۱	با توجه به بند زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «رفقا! زندگانی آینده ما دستخوش تصادف و اتفاق است. دور روزگار، بر سر ما چرخ‌ها خواهد زد و تغییرات بی‌شمار خواهد نمود. امروز کار بسزا این است که با یکدیگر عهد کنیم هر چه در آینده برای ما پیش آید، جانب دوستی را نگاه داشته، از کمک به یکدیگر فروگذاری ننماییم.»	۰/۵
۳۲	(الف) منظور از جمله «دور روزگار، بر سر ما چرخ‌ها خواهد زد» چیست؟ (ب) از نظر نویسنده، بهترین عملی که اکنون می‌توان انجام داد چیست؟ با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: «بیا عاشقی را رعایت کنیم بیا با گل لاله بیعت کنیم (الف) منظور از «یاران عاشق» چه کسانی است؟ (ب) در بیت دوم بر کدام یک از ارزش‌های انقلاب اسلامی تأکید شده است؟	۰/۵
۳۳	با توجه به ابیات زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید. «حبیب خدای جهان‌آفرین همه برده سر در گریبان فرو (الف) «حبیب خدا» چه کسی است؟ (ب) «سر در گریبان فروبردن» چه مفهومی دارد؟ (پ) منظور از «او» کیست؟	۰/۷۵
۳۴	مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. - از آسمان تاج می‌بارد اما بر سر آن کس که سر فروآرد. - هنگامی که / در فروتنی / بزرگ باشیم / بیش از همه به آن بزرگ نزدیک شده‌ایم.	۰/۵
۳۵	با توجه به عبارت زیر، چه چیزی را باید کنار گذاشت؟ «آموختن دقیق و کامل پرواز، یک قدم ما را به درک جوهر و باطن خود نزدیک می‌کند. هر چیزی که ما را محدود می‌کند، باید پشت سر گذاشته شود.»	۰/۲۵
۳۶	هر دو بیت زیر به این امر اشاره دارند که (الف) در آن تاریک شب می‌گشت پنهان (ب) نه هر چه یافت کمال از پیاپی بود نقصان؟ آیا می‌توان ابیات زیر را دارای مفهوم مشترک و همانند دانست؟ توضیح دهید.	۰/۵
۳۷	(الف) گویند ز عشق کن جدایی (ب) طمع مدار که دوری گزینم از رخ خوب این نیست طریق آشنایی که نیست شرط محبت جدایی از محبوب	۰/۲۵
۲۰	جمع نمرات	

۱. اقبال: خوشبختی، سعادت (۰/۷۵)

۲. شَغف: خوشی، شادمانی (۰/۷۵)

۳. الف مات و مبهوت (۰/۷۵) ب بارگاه (۰/۷۵)

۴. الف ضایع با این املا صحیح است. (۰/۷۵)

ب «حلال» با این املا صحیح است. (هلال: ماه نو / لال: جایز، روا)

پ «حصار» با این املا صحیح است. (۰/۷۵)

۵. دو واژه «حلول» و «زال» با این املا صحیح هستند. (هر کدام ۰/۷۵)

۶. در گزینه «۴»، «ازم» نادرست و شکل صحیح آن «عزم» است.

۷. املای دو واژه نادرست است. «مَهْمَلی» (۰/۷۵) و «مسحور» (۰/۷۵) صورت صحیح کلماتند.

۸. «تنگ‌دست»: مسند (۰/۷۵) // «خویشتن»: متقم (۰/۷۵) // «حلال»: صفت (۰/۷۵)

۹. الف محمّدين حسين خطیبی: بدل (۰/۷۵)

ب معنی: معطوف (۰/۷۵) پ لطف: تکرار (۰/۷۵)

۱۰. قید: چگونه به مدرسه رفتی؟ (۰/۷۵) // مسند: حالت چگونه است؟ (۰/۷۵)

۱۱. الف «شکسته»: (بن ماضی + ه) ← صفت مفعولی (۰/۷۵)

ب «ستودنی»: (مصدر + ی) ← صفت لیاقت (۰/۷۵)

۱۲. «کدام»: صفت پرسشی (۰/۷۵) // «این»: صفت اشاره (۰/۷۵)

۱۳. الف سخن این است: جمله پایه (۰/۷۵)

ب گفته آمد (= گفته شد) (۰/۷۵)

پ درست نیست: جمله پیرو (۰/۷۵)

نکته: در این بیت هر مصراع دارای یک جمله مرکب است:

سفن این است که گفته آمد		درست نیست برمقوائید	
جمله پایه	پیوند	جمله پیرو	جمله پایه
وابسته ساز	پیوند	وابسته ساز	پیوند

۱۴. برگستوان (۰/۷۵) «فتراک» به معنای ترک‌بند زین اسب، از فهرست واژه‌ها حذف شده؛ «برگستوان» نیز که پوشش جنگی اسب بوده، به همین

سرنوشت دچار شده و هیچ‌یک از این واژه‌ها دیگر به کار نمی‌روند. «سپر» ابزاری دفاعی است و با فقط معنای گذشته، به معنای قسمت جلو و عقب فودرو نیز به کار می‌رود. «شوخ» در معنای پُرک و آلودگی بوده اما تغییر معنایی داشته و امروزه به معنای لطیفه‌گو است. «دزد» نیز با همان معنای خود، بدون تغییر باقی مانده است.

۱۵. الف (۰/۷۵) (شناسه فعل پایانی حذف شده است؛ ایشان بدویند آن گرگ را بگرفتند و پیش پدر آوردند). در گزینه (۲) «است» به قرینه لفظی از جمله پایانی حذف شده است؛ اکنون نه ما را بر تو کراهیتی متوجه است و نه تو را از ما آزاری باقی [است].

۱۶. الف «دربار»: مجاز از افراد دربار (۰/۷۵)

ب «نفس کشیدن گنج» با واپسین رمق هایش: تشخیص (۰/۷۵)

۱۷. «درفش کاویان»: نماد پیروزی است. (۰/۷۵)

۱۸. ترکیب «آرامش طوفانی» متناقض‌نماست؛ زیرا آرامش نمی‌تواند طوفانی باشد. (۰/۷۵)

۱۹. شاعر برای شکل ظاهری و آویزان بودن شاخه‌ها و برگ‌های درخت بید، عتّی شاعرانه اما غیرواقعی آورده است (به دلیل بی‌حاصل بودن، شرمنده است و سرش را بالا نمی‌آورد) (۰/۷۵).

۲۰. جناس ناهمسان (ناقص) (۰/۷۵)

۲۱. ۲ (۰/۷۵) (در بیت «تشبیه» و «حسن تعلیل» وجود ندارد؛ پس سایر گزینه‌ها حذف می‌شود. آب و آتش: تضاد / لؤلؤ: استعاره از اشک / نرگس: استعاره از چشم / آتش برانگیختن: کنایه از شور و غوغا به پا کردن)

۲۲. «سر» اول: حقیقت (۰/۷۵) // «سر» دوم: مجاز از ذهن و اندیشه (شاعر می‌گوید: مگر سرم را بدهم و گرنه امید وصل از ذهنم نمی‌رود از زمانی که پای در این راه (عشق) نهاده‌ام. «سردادن» کنایه از مردن است).

۲۳. بحر (۰/۷۵) (شاعر «عشق» را به «بهر»، یعنی «دریا» تشبیه کرده است).

۲۴. ملک‌الشعرای بهار، فریدون مشیری، فریدون تولّی (نام دو نفر کافی است). (هر کدام ۰/۷۵)

۲۵. الف مجد خوافی (۰/۷۵) ب نادر ابراهیمی (۰/۷۵)

۲۶. کنم جان خود را فدای وطن (۰/۷۵)

۲۷. الف که با او چنین است پیمان من (۰/۷۵)

۲۸. الف بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (۰/۷۵)

۲۹. الف در آن حال (۰/۷۵)، عشق با شتاب می‌آمد. (۰/۷۵)

ب نجات‌دادن یاران و دوستان را (۰/۷۵) مهم‌تر از رهایی خود بدانند. (۰/۷۵)

پ بونصر گفت: «خدا خیرتان بدهد!» (۰/۷۵) شما دو تن چه بزرگ‌مردانی هستید. (۰/۷۵)

ت اگر موانع فکرتان را از بین ببرید، (۰/۷۵) موانع جسم شما نیز از بین می‌رود. (۰/۷۵)

ث درد عشقی دارم که غیر از مردن درمانی ندارد؛ (۰/۷۵) پس چگونه بگویم که این درد را درمان کن؟ (۰/۷۵)

ج هنگام آن رسیده است که آماده سفر شویم (۰/۷۵) و عزم کنیم (۰/۷۵) تا از مشکلات و موانع سفر عبور کنیم. (۰/۷۵)

چ مادیات نمی‌تواند روح را از بین ببرد و به وجودی بی‌ارزش تبدیل کند؛ زیرا هر لحظه تلاش می‌کند تا بالا برود. (۰/۷۵)

۲۹. ۲ (۰/۷۵) (مفهوم مشترک: تلاش برای کسب روزی)

۳۰. الف دوباره زندگی خود را به دست آورده. (۰/۷۵)

ب لباس عوض کرد. (۰/۷۵)

۳۱. الف در زندگی اتفاقات پیش‌بینی نشده خواهد افتاد. (۰/۷۵)

ب عهدبستن برای حمایت از یکدیگر (۰/۷۵)

۳۲. الف شهیدان (۰/۷۵)

ب زنده نگه‌داشتن یاد و آرمان‌های شهیدان (۰/۷۵)

۳۳. الف پیامبر ﷺ (۰/۷۵)

ب خجالت کشیدن یا ترسیدن (۰/۷۵)

پ عمرو (۰/۷۵)

۳۴. مفهوم مشترک هر دو، این است که «فروتنی موجب بزرگی است». (۰/۷۵)

۳۵. هر چیزی که ما را محدود می‌کند. (۰/۷۵)

۳۶. نعمت و قدرت‌های جهان ناپایدارند. (۰/۷۵) (در بیت «الف» سفن از به پایان رسیدن حکومت فوارزشاهی است و در بیت «ب» نیز شاعر می‌گوید هر چه به کمال رسد دچار نقص می‌گردد و روزگار هر چه بدهد روزی از تو پس می‌گیرد).

۳۷. بله؛ در هر دو بیت «وفاداری و پایداری عاشق در عشق» دیده می‌شود. (۰/۷۵)

نمونه امتحان نیمسال دوم		کلیه رشته‌ها		فارسی ۲	
امتحان شماره ۵		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		kheilisabz.com	
ردیف		بخش اول: قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱	در ابیات زیر، کدام واژه‌ها را می‌توان معادل یکدیگر دانست؟	۰/۲۵			
۲	الف) جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است ب) بیامد چو پیش سپهبد رسید «آن که پیشاپیش زائران حرکت می‌کند و با آواز اشعار مذهبی می‌خواند» چه نام دارد؟	۰/۲۵			
۳	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.	۰/۲۵			
۴	مردم روزگار بر تقوا و زهد او متفق بودند.	۰/۲۵			
۵	آن یکی مُمدّ حیات است / این یکی مفرّح ذات	۰/۷۵			
۶	در هر یک از موارد زیر، واژه‌ای که املای نادرست دارد، بیابید و شکل صحیح آن را در جای خالی بنویسید.	۰/۵			
۷	الف) چنین گوید برزویه، مقدّم ابتّای پارس، که پدر من از لشکریان بود و مادر من از علمای دین زردشت بود: ب) و سلطان برفتی تا آن‌جا که شراه زده بودند و ساعتی بعد از آن خشت به دست سلطان دادندی و مردم به تعجیل آن بند را بردیدندی: پ) بعد از اینم نبود شاعبه در جوهر فرد املای صحیح را از داخل کمانک برگزینید.	۰/۲۵			
۸	الف) ز روی دوست مرا چون گل مراد شکفت ب) (قو - غو) پاسبانان و بانگ جرس در متن زیر چند نادرستی املایی دیده می‌شود؟ تصحیح کنید.	۰/۵			
۹	«هم هیبت یک آموزگار را دارد و هم مهر یک پرستار. هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد، جمع‌کننده از داد: تشرّع و عرفان، عشق و زندگی عملی، شوریدگی و عقل.»	۰/۵			
۱۰	در میان ابیات زیر، کدام بیت‌ها نادرستی املایی دارند؟ تصحیح کنید.	۱			
۱۱	الف) دلیران میدان گشوده نذر ب) همه برده سر در گریبان فرو پ) سپر بر سر آورد شیر اله ت) در غزا بر پهلوانی دست یافت ث) گفت: «من تیغ از پی حق می‌زنم» جمله زیر را به صورت مجهول بنویسید.	۰/۵			
۱۲	«مریم، کتاب می‌خواند.» جدول زیر را کامل کنید.	۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			
		۰/۵			

	فارسی ۲	کلیه رشته‌ها	نمونه امتحان نیم‌سال دوم
kheilisabz.com		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	امتحان شماره ۵
۰/۵		کلمات «مجاز» را در ابیات زیر نشان دهید و معنای آنها را بنویسید.	۱۵
۰/۲۵	الف) چو کاهو برون شد ز درگاه شاه ب) از آن چرم کاهنگران پشت پای	بر او انجمن گشت بازارگاه بپوشند هنگام زخم درای	
۰/۲۵	در کدام گزینه آرایه ادبی «متناقض‌نما» دیده می‌شود؟		۱۶
۰/۲۵	۱) از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم ۲) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ ۳) از چنبر نفس رسته بودند آنها ۴) مگو سوخت جان من از فرط عشق	بانگ از جرس برخاست وای من خموشم من در میان جمع و دلم جای دیگر است بت‌ها همه را شکسته بودند آنها خموشی است هان، اولین شرط عشق	
۰/۲۵	در مصراع «تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد» واژه مشخص شده چه آرایه‌ای دارد؟		۱۷
۰/۲۵	در بیت زیر کدام واژه دارای «ایهام» است؟		۱۸
۱	«مرغ دل باز هوادار کمان‌ابروی است آرایه هر بیت را در مقابل آن بنویسید.	ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد»	۱۹
۰/۵	«حس آمیزی - تلمیح - جناس همسان - نماد» الف) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی ب) آدمی گر خون بگیرد از گران‌باری رواست پ) از خون چو داغ لاله حصار دل من است ت) بر سر اغیار چون شمشیر باش	کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست: کان چه نتوانست بردن آسمان، بر دوش اوست: هر جا که بوی خون شنوی منزل من است: هین مکن روباه‌بازی شیر باش:	۲۰
۰/۵	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات‌های زیر را تعیین کنید. الف) شاعران در سرودن منظومه‌های داستانی، غالباً از قالب «غزل» بهره می‌گیرند. ب) زاویه دید در داستان «قصه عینکم» اول شخص است. در مقابل نام هر شاعر یا نویسنده، یک اثر او را بنویسید.	درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐	۲۱
۰/۵	الف) یوهان ولفگانگ گوته: از شعرخوانی «وطن» بیتی را بنویسید که واژه‌های قافیه در آن، آرایه جناس همسان دارند.	ب) نجم‌الدین رازی:	۲۲
۰/۲۵	۲۳ مصراع‌های کدام بیت جابه‌جا آمده است؟ ۱) صبح بی تو رنگ بعدازظهر یک آدینه دارد ۲) رفت بر این قاعده روزی سه چار مصراع دوم بیت زیر را کدام گزینه کامل می‌کند؟ «پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست ۱) آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست	بی تو حتی مهربانی حالتی از کینه دارد در پیش‌اش القصه در آن مرغزار	۲۴
۰/۲۵		۲) کان چهره مشعشع تابانم آرزوست	
۰/۵	بخش سوم: قلمرو ادبی (۸ نمره)		
۰/۲۵	۲۵ هر یک از موارد را به نثر روان معنی کنید. الف) ناوی ده بیاوردند.		
۰/۲۵	ب) مراسم، لُعبای از تشریفات، به رو داشت.		
۰/۵	پ) روزی یاران إلحاح کردند و مرا به تفرّج بردند.		
۱	ت) از عکس ریاحین او، پر زاغ چون دُم طاووس نمودی و در پیش جمال او دُم طاووس به پر زاغ مانستی.		
۰/۵	سروده‌های زیر را به نثر روان معنی کنید.		
۰/۵	ث) اوست که عادل مطلق است / و خوان عدل خود را بر همگان گسترده.		
۰/۵	ج) از شبنم عشق خاک آدم گل شد	صد فتنه و شور در جهان، حاصل شد	
۱	چ) به حرص ارشربتی خوردم مگیر از من که بد کردم	بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا	
۰/۵	بیت «چه در کار و چه در کار آزمودن / نباید جز به خود، محتاج بودن» با بیت زیر چه ارتباط معنایی دارد؟	که سعیت بُود در ترازوی خویش	۲۶
	«بخور تا توانی به بازوی خویش		

نمونه امتحان نیم سال دوم	کلیه رشته‌ها	فارسی ۲	kheilisabz.com
۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
۲۷	متن زیر را بخوانید و به سؤال‌ها پاسخ دهید.		۰/۷۵
	«این صِلَت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت در بایست نیست.»		
	الف) مفهوم عبارت «این صِلَت فخر است» چیست؟ ب) با توجه به عبارت فوق چرا قاضی بُست از پذیرفتن زر امتناع می‌کند؟ پ) عبارت «مرا به کار نیست» یعنی چه؟		
	۲۸ در عبارت «جلال‌الدین همواره خود را از مردم خراسان شمرده و همشهریانش را دوست می‌داشته و از یاد آنان، دلش آرام نبوده است»، قسمت مشخص شده به چه معناست؟		۰/۲۵
	۲۹ ابیات زیر چه مفهوم مشترکی دارند؟ الف) از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق روز اول، رنگ این ویرانه، ویران ریختند ب) دانست که دل اسیر دارد دردی نه دواپذیر دارد		۰/۵
	۳۰ در عبارت «ما در سایه خورشیدی‌ترین مرد قرن به بار عام رحمت الهی راه یافتیم»، منظور از «خورشیدی‌ترین مرد قرن» چه کسی است؟		۰/۲۵
	۳۱ در عبارت «مادرم شماتتم می‌کرد، می‌گفت: به شتر افسارگسیخته می‌مانی. هر دم بیل و هیل و هپو هستی»، منظور از قسمت مشخص شده چیست؟		۰/۲۵
	۳۲ عبارت زیر به کدام ویژگی انسان اشاره دارد؟ «آدمی / اَمّا / خاموشی دریا و / هیاهوی خاک و / موسیقی آسمان را در خود دارد.»		۰/۲۵
	۳۳ در بیت «درفشان لاله در وی، چون چراغی / ولیک از دود او، بر جانش داغی»: الف) منظور از «وی» چیست؟ ب) منظور از «دود» چه چیزی است؟		۰/۵
	۳۴ با توجه به عبارت زیر به سؤال‌ها پاسخ دهید. «او اختران را در آسمان نهاده / تا به بَر و بحر نشانمان باشند / تا نگه به فراز دوزیم / تا از این ره، لذّت اندوزیم.»		۰/۷۵
	الف) «او» اشاره به چه کسی می‌کند؟ ب) منظور از «بَر و بحر» کجاست؟ پ) از نظر شاعر، از چه چیزی می‌توان لذّت برد؟		
	جمع نمرات	۲۰	

۱. «جمله» در بیت «الف» معادل «سراسر» در بیت «ب» است. (۰/۲۵)
۲. چاووش (۰/۲۵)
۳. متفق: هم‌سو، هم‌عقیده، موافق (۰/۲۵)
۴. مُمد: مددکننده، یاری‌دهنده (۰/۲۵)
۵. الف اطلبا (۰/۲۵) (از واژه‌های درس دوم)
- ب شرع (۰/۲۵) (از واژه‌های درس دوم)
- پ شائبه (۰/۲۵) (از واژه‌های درس نهم)
۶. الف خاره (۰/۲۵) (سنگ قارا، سنگ)
- ب غو (۰/۲۵) (غریار، بانگ و فروش، غریو)
۷. در متن تنها یک نادرستی املائی دیده می‌شود، «ازداد» نادرست و شکل صحیح آن «اضداد» است. (۰/۲۵)
۸. الف واژه «نذر» نادرست و «نظر» صحیح است. (۰/۲۵)
- ث واژه «معمور» نادرست و «مأمور» صحیح است. (۰/۲۵)
۹. کتاب خوانده می‌شود. (۰/۵)
۱۰. (هر کدام ۰/۲۵)

فعل	گذشت
بن مضارع	گذر
صفت فاعلی	گذرنده، گذرا، گذران
صفت لیاقت	گذشتنی
صفت مفعولی	گذشته

۱۱. الف شناسه «ند» از پایان فعل «گرفت» حذف شده است. (۰/۲۵)
 - ب اقدام کرد، مبادرت ورزید، حرکت کرد (۰/۲۵)
 ۱۲. الف «اگر» و «تا» پیوندهای وابسته‌ساز هستند. (هر کدام ۰/۲۵)
 - ب «من شما را می‌شناسم» و «باشید» جمله‌های پایه (هسته)‌اند. (هر کدام ۰/۲۵)
- نکته:** پیوندهای وابسته‌ساز بر سر جمله پیرو (وابسته) می‌آیند و جمله‌ای که در ابتدای آن پیوند وابسته‌ساز دیده نمی‌شود، جمله پایه (هسته) است؛
- مثال: هون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاوردند.
- پیوند وابسته‌ساز جمله پیرو (وابسته) جمله پایه (هسته)
۱۳. «یک»: صفت شمارشی، وابسته پیشین (۰/۲۵) // «میرزا»: شاخص، وابسته پیشین (۰/۲۵) // «کوچک»: صفت بیانی، وابسته پسین (۰/۲۵) // «م» در «چشم»: مضاف‌الیه وابسته پسین (۰/۲۵)
 ۱۴. الف «گونه گل‌ها»: تشخیص (۰/۲۵)
 - ب «پرتو آفتاب»: مشبّه؛ «مانند»: ادات تشبیه؛ «طلا»: مشبّه‌به؛ «می‌درخشید»: وجه شبه (۰/۲۵)
 - پ تو، علت سیاه‌پوش شدن کعبه و جوش و خروش فرات هستی: حسن تعلیل (۰/۲۵)
 ۱۵. الف «بازارگاه» مجاز از مردم بازار (۰/۲۵)
 - ب «چرم» مجاز از پیش‌بند چرمی / «درای»: مجاز از پتک (۰/۲۵) (یک مورد کافی است.)
 ۱۶. ۲ (کسی نمی‌تواند هم حاضر باشد و هم غایب). (۰/۲۵)

۱۷. استعاره (۰/۲۵) (اهریمن: استعاره از اسرائیل)
۱۸. نگران (۰/۲۵) (۱- نگرنده، نگاه‌کننده ۲- مضطرب)
۱۹. الف جناس همسان (۰/۲۵) («پتک» اول: نوعی ساز؛ «پتک» دوم: پنبه، پشنی از دست)
- ب تلمیح (۰/۲۵) (اشاره به آیه ۷۲ سوره اعراب: ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه کردیم؛ پس، از برداشتن آن سر باز زدند و از آن هراسناک شدند، ولی انسان آن را برداشت، به راستی او ستمگری نادران بود.)
- پ حس آمیزی (۰/۲۵) (شنیدن بو = شنوایی + بویایی)
- ت نماد (۰/۲۵) (رویا: نماد انسان‌های ضعیف / شیر: نماد انسان‌های قوی)
۲۰. الف نادرست (۰/۲۵) (شاعران در سرودن منظومه‌های داستانی، غالباً از قالب «مثنوی» بهره می‌گیرند.)
- ب درست (۰/۲۵)
۲۱. الف دیوان غربی - شرقی (۰/۲۵)
- ب مرصادالعباد من المبدأ إلى المعاد (۰/۲۵)
۲۲. رود ذره‌ای گر ز خاکت به باد (۰/۲۵) / به خون من آن ذره آغشته باد (۰/۲۵) («باد» در مصراع اول «وزش هوا» و در مصراع دوم فعل دعایی به معنی «باشد» است.)
۲۳. ۲ (۰/۲۵)؛ مصراع‌های این بیت جایه‌جا نوشته شده‌اند.
۲۴. ۱ آن آشکارصنعت پنهانم آرزوست (۰/۲۵)
۲۵. الف ده‌تا کشتی آوردند. (۰/۲۵)
- ب مراسم، تشریفاتی و ظاهری بود. (۰/۲۵)
- پ یک روز یاران اصرار کردند (۰/۲۵) و مرا به گردش بردند. (۰/۲۵)
- ت از پرتو زیبای گیاهان خوشبوی آن (۰/۲۵)، پر سیاه زاغ همانند دم طاووس زیبا به نظر می‌رسید (۰/۲۵) و در برابر زیبایی آن جا، دم زیبای طاووس مانند پر زاغ، زشت دیده می‌شد. (۰/۲۵)
- ث اوست که عادل بی قید و شرط است (۰/۲۵) و سفره عدالت خود را برای همه گشوده است. (۰/۲۵)
- ج عشق همچون شبنمی با وجود خاکی انسان درآمیخت و گل وجود انسان پدید آمد. (۰/۲۵) به سبب همین ترکیب، صد آشوب و هیجان در جهان پدید آمد. (۰/۲۵)
- چ اگر از روی حرص و طمع شربتی نوشیدم و خطایی کردم، مرا به خاطر کار بدم، بازخواست نکن؛ (۰/۵) زیرا مانند تشنه‌ای بودم که در تابستان و در بیابان سوزان به آب خنک دست یافته باشد. (۰/۵)
۲۶. تلاش و کوشش، موجب بی‌نیازی از دیگران است. (۰/۵)
۲۷. الف هدیه‌ای است که مایه مباهات است. (۰/۲۵) ب زیرا از حساب پس دادن در روز قیامت می‌ترسد. (۰/۲۵) پ به درد من نمی‌خورد و به آن احتیاج ندارم. (۰/۲۵)
۲۸. دل‌تنگ بوده و قرار نداشته است. (۰/۲۵)
۲۹. در هر دو بیت این مفهوم مشترک وجود دارد که «درد عشق چاره‌ای ندارد». (۰/۵)
۳۰. امام خمینی (ره) (۰/۲۵) بی‌نظم و نامرتب (۰/۲۵)
۳۱. بی‌نظم و نامرتب (۰/۲۵)
۳۲. انسان ویژگی همه موجودات را در خود دارد و برتر از آنهاست. (۰/۲۵)
۳۳. الف مرغزار یا سبزه‌زار (۰/۲۵)
- ب سیاهی درون گل لاله (۰/۲۵)
۳۴. الف خداوند (۰/۲۵) ب همه‌جا (۰/۲۵)
- پ نگاه کردن به ستارگان (۰/۲۵)